

August Jakobsoni naturalistliku käsitlusviisiga sarnleb osalt Jaan Kärneri „Soodoma kroonika“. Halastamatu otsekohesusega paljastab siin Kärner ühe väikelinna või alevi pahelist elu, kuid jätab oma paljastused vormiliselt tervikuks sidumata ning paljastuse enese õhkupuhastavalt mõtestamata.

Tavalise ladususe ja asjatundlikkusega on jätkanud linna väikekodanlike olude vaatlust Oskar Luts „Vaikses nurgakeses“, kergitades esile mõningaid huvitavaid tüüpe kuidagi vegeteerivate ja kuidagi oludega kohaneda püüdvate sakslaste hulgast. Osalt õpetlike, osalt ajaviitlike, laiemate hulcade jaoks määratud romaanide või pikemate jutustistega on esinenud Helmi Mäelo („Vallaslaps“), Arno Raag („Teine noorus“ — „Mässuvaimu“ jätk), Richard Roht („Punane liblikas“) ja Juhan Jaik („Kättemaks“).

Essee kirjanduse alal võis 1934. a. üle hulga aja jälle kaks-kolm raamatut ilmuda ja J. Luiga „Päevamured“ I ning II leidsid ees erakordselt hea suhtumise vähemalt arvustajate poolt. Kui tähelepanelikku prantsuse kultuuri jälgijat ja vaimukat rööbasjoonte otsijat tüüpiliselt eestilise ja tüüpiliselt prantsusliku mentaliteedi vahel tutvustab Johannes Semperit artiklitekogu „Prantsuse vaim“. Senisest parema kõlapinna leidmisega esseele 1934. a. tuleb seletada nähtavasti ka seda, et sel aastal julgeti asuda juba nii suurejoonelise kavatsuse teostamisele kui on F. Tuglase kogu kriitilise toodangu (8 köidet) väljaandmine. Esimene köide sellest väljaandest jõudis lugeja kätte siiski alles 1935. a. algul.

Memuaar kirjanduse alal ilmunud teoseist käsitleb Oskar Lutsu „Ladina köök“ olusid sajandi esimesest aastakümnest, Richard Rohu